

ผลกระทบของทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ

EFFECTS OF MODERN ACCOUNTING SOFTWARE SKILLS ON THE EFFICIENCY
OF BOOKKEEPERS IN QUALITY ACCOUNTING FIRMS

ธัญญา วิมูลอาจ¹ สลักจิต นิลผาย¹ และ อัครวิทย์ รอบคอบ¹

¹คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Thananya Wimoonart¹ Salakjit Nillaphay¹ and Aukkarawit Robkob¹

¹Maharakham Business School, Maharakham University

(Received: April 30, 2024; Revised: July 7, 2024; Accepted: February)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำนวน 86 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการเก็บข้อมูล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ ควรให้ความสำคัญกับทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการเก็บข้อมูล ด้านการประมวลผลรายการค้าสมัยใหม่ และด้านการมุ่งเน้นรายงานทางการเงินเชิงบูรณาการ โดยองค์การนำผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการนำไปใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ ในการปรับตัวให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน ในด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ด้านความถูกต้องในการปฏิบัติงาน ด้านความเชื่อถือได้ของงบการเงิน และด้านความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ: โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่, ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน, สำนักงานบัญชีคุณภาพ

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the impact of skills in using modern accounting programs on the performance of accountants in quality accounting firms. We collected data from 86 accountants in a quality accounting office using a questionnaire. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation, multiple correlation analyses, and multiple regression analyses. The research results found that skills in using modern accounting programs, the application of digital technology, and the application of cloud technology for data storage had a positive impact on operational efficiency. Therefore, we should prioritize an accountant's proficiency in using modern accounting programs. The foundational elements of efficient operation include the application of digital technology, specifically cloud technology for data storage,

modern trade transaction processing, and a focus on integrated financial reporting. The organization uses our findings to guide skill development in modern accounting software. Our goal is to adapt to the rapidly changing environment, create a competitive advantage, and achieve maximum efficiency in operations, which includes speed, accuracy, reliability, and satisfaction.

Keywords: Modern Accounting Program, Work Efficiency, Quality Accounting Office

บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันและการดำเนินธุรกิจมากยิ่งขึ้น ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพมีการจัดทำบัญชีด้วยมือ ซึ่งอาจพบข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชี รวมถึงเกิดความล่าช้าในการจัดทำและนำเสนอการเงินที่ไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลทางบัญชีในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธรรินทร์ ใจเอื้อพลสุข และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์, 2562) ต่อมาผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพได้มีการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดทำบัญชีและถูกพัฒนาขึ้นมาจนกระทั่งมาเป็นระบบโปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ที่ใช้งานบนระบบคลาวด์หรือระบบออนไลน์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการทำบัญชีที่ทันสมัยสอดคล้องกับยุคปัจจุบัน ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพจึงต้องมีทักษะในการนำโปรแกรมบัญชีสมัยใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านการจัดทำบัญชี ทำให้รูปแบบการจัดทำบัญชีมีการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไปช่วยให้การทำบัญชีมีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้งานการเงิน ทั้งยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร (วชิรวิทย์ จุลพงษ์สกุล, 2564)

ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ (Skills for Using Modern Accounting Soft Ware) เป็นความสามารถของผู้ทำบัญชีในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้กับงานด้านบัญชี ซึ่งผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพสามารถบันทึกและเข้าถึงข้อมูลได้จากทุกที่และหลากหลายอุปกรณ์ เพียงมีอินเทอร์เน็ต อีกทั้งโปรแกรมบัญชียังสามารถประมวลผลได้แบบ Real Time และสามารถเรียกดูรายงานทางการเงินได้ทันที นอกจากนี้ยังมีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ป้องกันการเข้าถึงข้อมูลในการเข้าสู่ระบบด้วยรหัสผู้ใช้และรหัสผ่านอีกด้วย (นฤมล เพ็งจันทร์ และสุวิทย์ ไวยทิพย์, 2565) ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพมีความสามารถในการนำโปรแกรมบัญชีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดทำบัญชีบนระบบคลาวด์หรือระบบออนไลน์ นอกจากนี้ระบบบัญชีออนไลน์ยังทำให้มีข้อมูลธุรกิจที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในกิจการ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานมากขึ้น (ชฎาพา สุขสมัย, 2563) ยิ่งไปกว่านั้นสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ก็ได้ส่งเสริมและผลักดันให้ผู้ประกอบการ ผู้ทำบัญชี และสำนักงานบัญชีนำเทคโนโลยีทางบัญชีมาใช้ในกิจการ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2564) สำนักงานบัญชีคุณภาพจึงจำเป็นต้องมีผู้จัดทำบัญชีที่มีทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการเก็บข้อมูล 3) ด้านการประมวลผลรายการค้าสมัยใหม่ และ 4) ด้านการมุ่งเน้นรายงานทางการเงินเชิงบูรณาการ ดังนั้นสำนักงานบัญชีคุณภาพจึงจำเป็นต้องมีผู้ทำบัญชีที่มีความสามารถเพื่อทำให้การนำโปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ มาใช้ในการจัดทำบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร และส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพต่อไป

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Operational Efficiency) เป็นผลการปฏิบัติงานจากการนำเทคโนโลยีโปรแกรมบัญชีที่มีความทันสมัยมาใช้ในองค์กรให้เกิดเป็นประโยชน์สูงสุด ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กร

บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงความทันต่อเวลา มีการรายงานผลอย่างถูกต้อง และสามารถตรวจสอบได้ (หทัยรัตน์ คำฟั่น และจิราภรณ์ พงศ์พัฒนนะ, 2560) ทั้งนี้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการเงินที่ดียังช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้บริหารสามารถนำข้อมูลรายงานทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงาน และใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ จึงต้องให้ความสำคัญในการเรื่องการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี เพื่อให้งบการเงินถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (จุฑารัตน์ คุณทุม และคณะ, 2561) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน 2) ด้านความถูกต้องในการปฏิบัติงาน 3) ด้านความเชื่อถือได้ของงบการเงิน 4) ด้านความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหากสำนักงานบัญชีคุณภาพมีองค์ประกอบตามที่ระบุข้างต้นจะทำให้สำนักงานบัญชีคุณภาพ มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

สำนักงานบัญชีคุณภาพ (Certified Accounting Practice) เป็นการให้บริการจัดทำบัญชีในรูปแบบสำนักงานที่มีโครงสร้างการบริหารจัดการองค์กรที่ชัดเจน และมีประสบการณ์การจัดทำบัญชีไม่น้อยกว่า 5 ปี (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2564) ซึ่งสำนักงานบัญชีคุณภาพจะต้องมีผู้จัดทำบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านบัญชี มีทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีที่ทันสมัยเพื่อช่วยในการจัดทำงบการเงิน จะทำให้สำนักงานบัญชีคุณภาพมีความน่าเชื่อถือ อีกทั้งยังได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าในการปฏิบัติงานที่มีความถูกต้อง แม่นยำ และสามารถนำตัวเลขทางบัญชีไปบริหารจัดการวางแผนงานทางธุรกิจต่อไปได้ กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีโครงการรับรองคุณภาพตามประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี พ.ศ. 2564 และแนวคิดข้อกำหนดการรับรองคุณภาพของสำนักงานบัญชีที่ใช้เป็นหลักเกณฑ์ ในการกำกับและพัฒนาสำนักงานบัญชีให้มีการจัดทำบัญชีให้แก่ผู้ประกอบการให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานการบัญชี (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2564) นอกจากนี้การที่ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพได้รับการพัฒนาส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานที่ดีมีคุณภาพ ย่อมส่งผลให้มีข้อมูลทางการเงินที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ อันเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ผลกระทบของทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทดสอบว่าทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ หรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บข้อมูลจากสำนักงานบัญชีคุณภาพ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาความสามารถผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

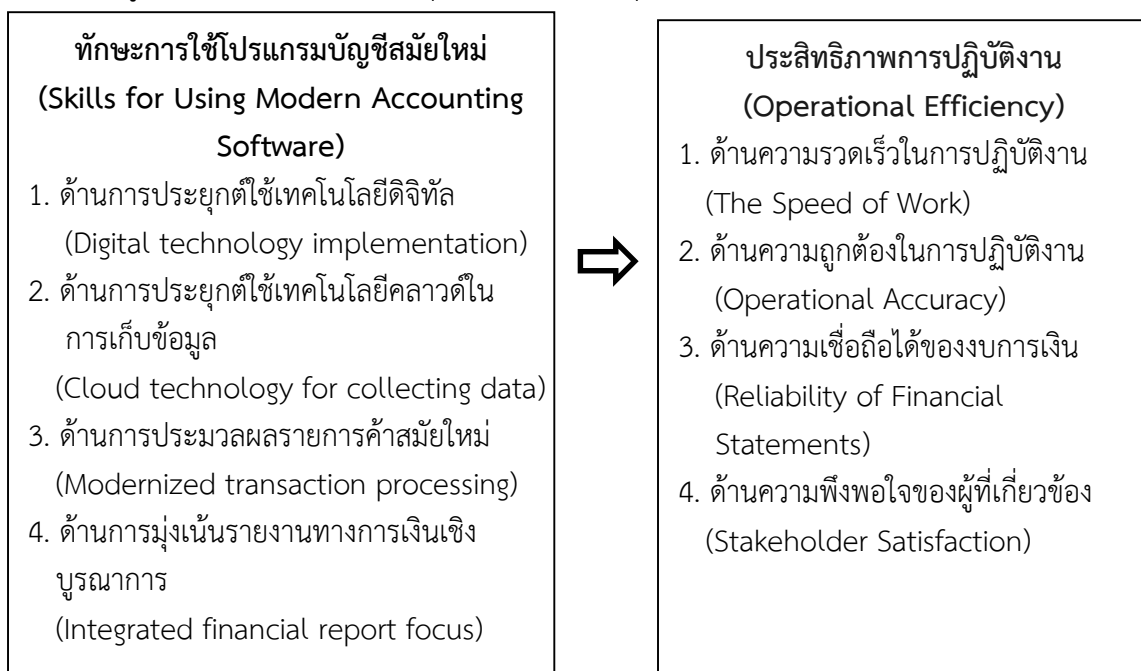
1. เพื่อศึกษาทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่มี ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ
2. ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่มี ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการเก็บข้อมูล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ
3. ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่มี ด้านการประมวลผลรายการค้าสมัยใหม่ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ
4. ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่มี ด้านการมุ่งเน้นรายงานทางการเงินเชิงบูรณาการมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เรื่อง ผลกระทบของทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ สามารถสรุปกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ที่มา : ของ วรณพร เลิศสหพันธ์ และคณะ(2563),
วิยะดา สุวรรณเพชร และคณะ (2563) และ โชษิตา
คล้ายศรี และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์ (2564)

ที่มา : ของ หทัยรัตน์ คำฟั่น และจิราภรณ์
พงศ์พันธ์พัฒนะ (2560), นครศ เพ็ชรมณี
(2561) และ สุภาภรณ์ ทับเทศ และฉัตรพล
มณีกุล (2563)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สำนักงานบัญชีคุณภาพ จำนวนทั้งหมด 166 แห่ง สำนักงานบัญชีคุณภาพละ 1 ท่าน โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับประชากรทั้งหมด ได้รับการตอบกลับจำนวน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 51.81 (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2566)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างตามความมุ่งหมาย และกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดขึ้นโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการจัดทำบัญชี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ประกอบด้วย ระยะเวลาการประกอบกิจการ ขนาดของกิจการ จำนวนผู้ช่วยทำบัญชี คุณวุฒิของผู้ช่วยทำบัญชี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาของทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน 5 ข้อ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการเก็บข้อมูล จำนวน 5 ข้อ ด้านการประมวลผลรายการค้าสมัยใหม่ จำนวน 5 ข้อ และด้านการมุ่งเน้นรายงานทางการเงินเชิงบูรณาการ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน จำนวน 4 ข้อ ด้านความถูกต้องในการปฏิบัติงาน จำนวน 4 ข้อ ด้านความเชื่อถือได้ของงบการเงิน จำนวน 3 ข้อ และด้านความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ข้อ

แบบสอบถามชุดนี้ได้มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยใช้ข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับนี้ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ถือว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงและครอบคลุมวัตถุประสงค์และคำนิยามการวิจัยซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้มีค่า IOC ด้านทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ และด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 จึงถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ได้ และการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับการพิจารณาและเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคามเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2566 เลขที่การรับรอง : 461-482/2566 ผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิ์ของประชากรทั้งหมด โดยข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ ไม่มีการระบุหรือเชื่อมโยงถึงผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องงานวิจัยนำเสนอในภาพรวมและใช้ประโยชน์ในการศึกษาและการดำเนินงานเท่านั้นการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยทำการทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.412 - 0.899 และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.707 - 0.942

สอดคล้องกับ สมบัติ ท้ายเรือคำ (2552: 90) ได้นำเสนอว่าการทดสอบค่าอำนาจจำแนกมีค่ามาก 0.40 เป็นที่ยอมรับได้

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Crobach) ด้านทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.753 – 0.805 และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.780 - 0.818 ซึ่งเป็นการหาค่าแต่ละด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ Hair และคณะ (2006) ได้นำเสนอว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่ามากกว่า 0.7 เป็นค่าที่ยอมรับได้ สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังนี้

3.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม ตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.2 ขออนุญาตจากคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแนบสำเนาพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สำนักงานบัญชีคุณภาพ จำนวน 166 ฉบับ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามถึงสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำนวน 166 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2566 ตามชื่อ ที่อยู่ โดยแนบซองจดหมายตอบกลับไปด้วยพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม

3.4 เมื่อครบตามระยะเวลา 15 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 43 ฉบับ จึงได้รอแบบสอบถามเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2566 ครบกำหนดระยะเวลา 30 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับมาอีก 15 ฉบับ มีแบบสอบถามตอบกลับมารวม 58 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการสอบถามทางโทรศัพท์ไปยังผู้ตอบแบบสอบถามที่ยังไม่ได้ตอบ และดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทาง E-mail อีกครั้ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอีกครั้ง เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2567 ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 28 ฉบับ รวมทั้งหมด 86 ฉบับ รวมระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 45 วัน

3.5 ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความครบถ้วนในเนื้อหาของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับมาทั้งสิ้น 86 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด โดยแบบสอบถามทั้งหมด 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 51.81 ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar & Day (2010)

3.6 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อทดสอบทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการ $OE = DTI + CTD + MTP + IFR$

เมื่อ OE แทน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวม

DTI แทน ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

CTD แทน ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการเก็บข้อมูล

MTP แทน ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ ด้านการประมวลผลรายการค้าสมัยใหม่

IFR แทน ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ ด้านการมุ่งเน้นรายงานทางการเงินเชิงบูรณาการ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 45 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สถานภาพสมรส และประสบการณ์ด้านการจัดทำบัญชี 16 - 20 ปี

2. ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการประกอบกิจการมากกว่า 15 ปี ขนาดของกิจการเป็นขนาดใหญ่ จำนวนผู้ช่วยทำบัญชี มากกว่า 6 คน และคุณสมบัติของผู้ช่วยทำบัญชี ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

3. ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการเก็บข้อมูล ด้านการประมวลผลรายการค้าสมัยใหม่ และด้านการมุ่งเน้นรายงานทางการเงินเชิงบูรณาการ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ด้านความถูกต้องในการปฏิบัติงาน และด้านความเชื่อถือได้ของงบการเงิน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ของทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวม ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ

ตัวแปร	OE	DTI	CTD	MTP	IFR	VIFs
$\bar{x}$	4.56	4.48	4.49	4.19	4.25	
S.D.	0.41	0.48	0.46	0.42	0.52	
OE	-	0.657*	0.574*	0.527*	0.628*	
DTI		-	0.520*	0.491*	0.615*	1.514
CTD			-	0.305*	0.510*	1.396
MTP				-	0.390*	1.724
IFR					-	2.076

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ มีค่าตั้งแต่ 1.396 – 2.076 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2006: 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ ในแต่ละด้าน พบว่า ความสัมพันธ์กับตัวแปรตามประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (OE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.527 – 0.657 จากนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (OE) ได้ดังนี้

$$OE = 0.713 + 0.323DTI + 0.255CTD + 0.127MTP + 0.169IFR$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (OE) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 27.462$; $p > 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.585 เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่แต่ละด้านกับตัวแปรตามประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (OE) ปรากฏผลดังตาราง 2

ตารางที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ

ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ (SMA)	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (OE)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.713	0.395	1.803	0.076
ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (DTI)	0.323	0.079	4.099	0.000*
ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการเก็บข้อมูล (CTD)	0.255	0.080	3.196	0.002*
ด้านการประมวลผลรายการค้าสมัยใหม่ (MTP)	0.127	0.097	1.312	0.194
ด้านการมุ่งเน้นรายงานทางการเงินเชิงบูรณาการ (IFR)	0.169	0.086	1.968	0.053
$F = 27.462$ $p = 0.000$ $Adj R^2 = 0.585$				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ (SMA) ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (DTI) และด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการเก็บข้อมูล (CTD) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวม (OE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 และ 2 สำหรับทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ (SMA) ด้านการประมวลผลรายการค้าสมัยใหม่ (MTP) และด้าน

การมุ่งเน้นรายงานทางการเงินเชิงบูรณาการ (IFR) ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวม (OE) จึงปฏิเสธสมมติฐาน 3 และ 4

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ โดยรวมและรายด้าน ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการเก็บข้อมูล ด้านการประมวลผลรายการค้าสมัยใหม่ และด้านการมุ่งเน้นรายงานทางการเงินเชิงบูรณาการ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ เป็นการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้กับงานด้านบัญชีผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือ Cloud Computing สามารถบันทึกข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยมีการเชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ตที่อยู่ของระบบที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อช่วยให้ข้อมูลมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ช่วยในการจัดทำบัญชีและรายงานข้อมูลทางการเงิน ช่วยในการประมวลผลข้อมูลที่ดี และนำไปใช้ในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การนำเทคโนโลยีของการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรจะส่งผลถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2. ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ด้านความถูกต้องในการปฏิบัติงาน ด้านความเชื่อถือได้ของงบการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวม และรายด้าน ด้านความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน คือผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีจากการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้งานที่ได้ข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้ใช้ข้อมูลมีความเชื่อมั่นในข้อมูล สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสำเร็จจากกระบวนการดำเนินงานด้านบัญชีจนเกิดการบรรลุเป้าหมาย โดยมีบุคคลที่มีความสามารถที่จะปฏิบัติงานนั้น ให้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กรและทันระยะเวลาที่กำหนด มีวิธีการทำงานหรือนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาช่วยเพิ่มผลงาน และลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยให้เสียทรัพยากรน้อยที่สุด และได้ผลลัพธ์ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ ควรให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานด้านบัญชี โดยการนำทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ที่มีใช้งานผ่านระบบคลาวด์หรือระบบออนไลน์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ ควรให้ความสำคัญกับทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ทุกด้านเพื่อให้ผู้ทำบัญชีมีความรู้ ความสามารถในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้อย่างคล่องแคล่วจะส่งผลให้สำนักงานบัญชีได้รับความไว้วางใจจากลูกค้า และได้รับความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลกระทบของทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยใช้ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีคุณภาพ จะทำให้ผลการวิจัยมีหลายหลายมุมมองจะช่วยให้มีใช้ข้อมูลจากการวิจัยนำข้อมูลไปใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้ศึกษางานวิจัย

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอิสระด้านอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เช่น การนำเทคโนโลยี Blockchain มาใช้ในงานบัญชี ความสามารถในการเลือกใช้โปรแกรมบัญชี ทักษะด้านวิชาชีพบัญชี เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2564). **ข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี**. สืบค้น 1 มิถุนายน 2566, จาก https://www.dbd.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6707.
- จุฑารัตน์ คุณทุม และคณะ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการทำงานของ ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ส่วนราชการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. ใน **การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือครั้งที่ 18 และลำปางวิจัย ครั้งที่ 4**.
- ชฎาพา สุขสมัย. (2563). **เทคโนโลยีกับการบัญชีในยุค 4.0**. สืบค้น 1 มิถุนายน 2566, จาก <https://www.daa.co.th/en/news/audit-news/item/219>.
- โชษิตา คลายศรี และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์. (2564). นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศส่งผลต่อการพัฒนา บุคลากรทางบัญชีขององค์กรและประสิทธิภาพในงานบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพและปริมณฑล. **วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์**, 8(8), 106-119.
- ณฐมน พิจิตรไพรวัลย์, ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล และฐิตาภรณ์ สีนจัญญศักดิ์. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับ และตัดสินใจ เลือกใช้ระบบบัญชีออนไลน์ผ่านเทคโนโลยีคลาวด์คอมพิวติ้ง. **วารสารวิชาชีพบัญชี**, 13(37), 73-83.
- ธรรินทร์ ใจเอื้อพลสุข และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน โดยใช้หลักอิทธิบาท 4 ของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. **วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์**, 6(10), 5079-5091.
- นเศรษฐ เพ็ชรเมธ. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานบัญชีที่ปฏิบัติที่บ้าน**
กรณีศึกษา : บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นฤมล เพ็งจันทร์ และสุวิทย์ ไวยทิพย์. (2565). ประสิทธิภาพของระบบบัญชีออนไลน์แบบคลาวด์ที่ส่งผลต่อ การตัดสินใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. **วารสารบริหารธุรกิจและ นวัตกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**, 1(1), 21-35.
- วชิรวิทย์ จุลพงษ์สกุล. (2564). **การศึกษาองค์ประกอบคุณภาพของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย**. สารนิพนธ์ปริญญาสาขาวิชาการบัญชี, วิทยาบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต.

- วรรณพร เลิศสหพันธ์. (2563). ผลกระทบของระบบสารสนเทศทางการบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี**, 2(5), 59-72.
- วิยะดา สุวรรณเพชร และคณะ. (2563). ผลกระทบของทักษะทางการบัญชีดิจิทัลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานทางบัญชีของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี**, 2(6), 33-46.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2564). **สภาวิชาชีพบัญชีเชิญชวน SMEs ไทย สมัครใช้ Cloud Accounting Software สำหรับธุรกิจ SMEs ตามเกณฑ์ที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด**. สืบค้น 1 มิถุนายน 2566, จาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/141249>.
- หทัยรัตน์ คำฟั่น และ จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนนะ. (2560). วิสัยทัศน์ทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีของธุรกิจโรงแรมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 11(2), 135-146.
- Aaker, D.A., Kumar, V. & Day, G.S. (2010). **Marketing Research** (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Black, K. (2006). **Business statistics for contemporary decision making** (4th ed.). New York: John Wiley & Sons..
- Hair, J.F., Black, W.C. & Erson, R.E. (2006). **Multivariate Data Analysis** (6th ed.). New Jersey: Pearson.